

3.

Χαίρετε άνθρωποι! Όποιοι και αν είστε, όπου και να βρίσκεστε, όπως και αν σχετίζεστε μεταξύ σας. Ανθρώπινες σχέσεις! Τι πιο σημαντικό από τις ανθρώπινες σχέσεις; Οι σχέσεις των πλανητών στο σύμπαν ίσως; Για σκεφτείτε τι θα γινόταν αν ταράσσονταν οι αρμονικές σχέσεις των πλανητών, των αστερισμών, των γαλαξιών; Για φανταστείτε το λίγο!...(σας δίνω λίγα λεπτά μελωδικής σκέψης)

Τώρα βλέπετε πως υπάρχουν δυνάμεις αλληλεξάρτησης και αμοιβαίας έλξης; Αυτές διατηρούν την τάξη και την συνοχή των πλανητών, των ανθρώπων... του κόσμου μας. **Είμαστε ένα είδος μαγνητικής και απωθητικής μηχανής που λαμβάνει και στέλνει συνεχώς μηνύματα και κύματα στο νου και στο υποσυνείδητο των άλλων ανθρώπων. Υπάρχει μια αόρατη δύναμη που ενεργεί ανάμεσα στους ανθρώπους και λέγεται μαγνητική, αναπτύσσοντάς την γινόμαστε εμείς οι ίδιοι μαγνήτες για τους άλλους.**

Φιλία λοιπόν! Ως τώρα μιλήσαμε για την φιλία όπως γεννήθηκε από τον τρόπο σκέψης και την οπτική του Πυθαγόρα. Ακολούθησε ο Πλάτωνας με τη δική του οπτική καθώς και ο Αριστοτέλης, ο καλύτερος μαθητής της Ακαδημίας του Πλάτωνα. Κι έπειτα ο **Επίκουρος συνήθιζε να λέει “Απ’ όλα τα αγαθά που παρέχει η Σοφία για έναν ευτυχισμένο βίο το μεγαλύτερο είναι η απόκτηση της φιλίας”.**

Ο Επίκουρος είναι τρομερά καινοτόμος, θεωρώντας τη φιλία ανώτερο αγαθό από τον έρωτα: Η ερωτική πράξη από μόνη της δεν έχει τίποτα το επιλήψιμο, όμως **πολύ πιο σημαντική από το σεξ ή τον έρωτα είναι η φιλία**, που “χορεύει ολόγυρα στην οικουμένη καλώντας μας να ξυπνήσουμε για χάρη της ευτυχίας”.

Είναι αξιοσημείωτη η σημασία που δίνει ο μεγάλος Επίκουρος στη φιλία, ως μία αρετή η οποία εξυψώνει τον άνθρωπο. Οι Επικούρειοι θεωρούν τη φιλία **απαραίτητη για την ηδονή της ψυχής**, θεωρούν πως οι καλοί φίλοι είναι στήριγμα και παρηγοριά για όλες τις δυσκολίες και στεναχώριες της ζωής, προάγουν τη χαρά και την ευτυχία στη ζωή. **Η ζωή χωρίς φίλους είναι άδεια, μίζερη, αδρανοποιεί τον άνθρωπο απέναντι στις προκλήσεις της ζωής.**

Δεν έχουμε τόσο **ανάγκη** από τη βοήθεια των φίλων, όσο από **την ελπίδα, ότι θα μας προσφέρουν τη βοήθειά τους όταν την έχουμε ανάγκη**”, μας νουθετεί ξανά ο **Επίκουρος**. Ούτε το να δημιουργείς φιλίες με αποκλειστικό σκοπό το συμφέρον είναι σωστό, ούτε το να αποκόβεις εντελώς τη φιλία από την προσφορά και την προσδοκία της ανταμοιβής. Οι Επικούρειοι θεωρούν έτσι και αλλιώς ανώτερη την προσφορά βοήθειας από την αποδοχή της.

Στο βιβλίο «Το πιστεύω του Επίκουρου» ο Benjamin Farrington αναφέρει:

- Το κίνημα των επικουρείων ήταν φτιαγμένο **να διαδοθεί με την προσωπική επαφή, με το παράδειγμα και την πειθώ, σαν ένα είδος μαγείας.** Δε μπορεί

αλλιώτικα να φτουρήσει η φιλία. Η πόλη δικαίου του Πλάτωνα, όμως, θα 'πρέπε να ιδρυθεί, αν δινόταν ποτέ η ευκαιρία, με τη βία.

Το νόημα της ευτυχίας, η οποία δεν απορρέει από τα πλούτη και την πολυτέλεια, αλλά από μία ζωή στην οποία υπάρχει η φιλία και η αγάπη.

Ο Επίκουρος μας έδειξε την αξία του πανανθρώπινου αυτού συναισθήματος που λέγεται φιλία, της μαγικής αυτής σχέσης που ενώνει μοναδικά δύο και περισσότερους ανθρώπους. Η φιλία είναι ένα από τα μεγαλύτερα αγαθά αυτής της ζωής, τη βοηθάει στο να γίνεται περισσότερο υποφερτή, είναι παυσίπονο για κάθε ψυχικό πόνο. Και ο μεγάλος φιλόσοφος, μου δίδαξε πως η προσπάθεια να χτίσουμε αληθινές και άδολες ανθρώπινες σχέσεις είναι σημαντικότερη από την κατοχή πλούτου και αξιωμάτων.

Η Φιλία είναι αρετή για τους Επικούρειους και απαραίτητη για τον άνθρωπο που επιθυμεί να είναι δυνατός και ευτυχισμένος, ερχόμενος ακόμα πιο κοντά στην ηδονή.

Κάπου εδώ οφείλω να σας πω, πως στις “Δελφικές Εντολές” , των 7 σοφών της αρχαιότητας, που αποτελούν ιδιαίτερη κληρονομιά των Ελλήνων, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη φιλία:

Φιλίαν αγάπα. Να αγαπάς τη φιλία.

Φιλίαν φύλασσε. Να φυλάττεις τη φιλία.

Εκτός από την αληθινή φιλία, που τόσο ποθούσε ο Σωκράτης, στους Έλληνες άρεσε ανείπωτα να φλυαρούν για όλα τα μικροπράγματα. Γιατί, άλλωστε, μαζεύονταν στα κουρεία και στα αρωματοπωλεία; Αλλά και η φλυαρία είχε όρια, που τα καθόριζαν οι κανόνες καλής συμπεριφοράς. Όποιος ξεπερνούσε αυτά τα όρια έβγαζε τη φήμη ότι είναι αθυρόστομος κι ο κόσμος άρχιζε να τον κοροϊδεύει.

Η φίλια αναφέρεται ακόμα και στην «Προσευχή του Σωκράτη» την οποία σας μεταφέρω μεταφρασμένη και διασώθηκε στον «Φαίδρο» του Πλάτωνα:

Ω φίλε ΠΑΝ τε και άλλοι όσοι τήδε θεοί, δοίητε μοι καλώ γενέσθαι τάνδοθεν έξωθεν δε όσα έχω, τοις εντός είναι μοι φίλια, πλούσιον δε νομιζοιμι τον σοφόν. Το δε χρυσούν πλήθος είη μοι όσον μήτε φέρειν μήτε άγειν δύνατ άλλος ή ο σώφρων.

“Ω φίλε(αγαπητέ) ΠΑΝ (Δημιουργέ που έχεις φτιάξει το ΠΑΝ), και σεις άλλοι θεοί, όσοι λατρεύεστε εδώ ,κάνε τε με να γίνω ωραίος εσωτερικά(στην ψυχή). Τα δε υλικά αγαθά, όσα έχω, κάντε τα να βρίσκονται σε αρμονική σχέση με τις ιδέες μου. Να νομίζω πλούσιο μόνο το σοφό, και να έχω τόση περιουσία, όση θα ήταν αρκετή να έχει και να ανέχεται, όχι άλλος άνθρωπος αλλά ο σώφρων.»

Και ιδού ένα πολύ ωραίο ανέκδοτο από τον Κικέρωνα: κάποιοι φίλοι του Σωκράτη γνώρισαν ένα διάσημο φυσιογνωμιστή, του έδειξαν από μακριά τον Σωκράτη και του ζήτησαν να περιγράψει το χαρακτήρα του. Εκείνος, αφού τον κοίταξε καλά, απάντησε, ότι είναι ευέξαπτος και ανίκανος για αυτοέλεγχο, φιλήδονος, ψεύτης κ.λπ.. Κατάπληξη και γέλια των φίλων, που τα μετέφεραν όλα στον Σωκράτη. **Έτσι ακριβώς ήμουν, τους απαντά· έκτοτε άλλαξα τον εαυτό μου, τα ελαττώματα όμως αυτά παρέμειναν χαραγμένα στο πρόσωπο μου** (Κικέρων, Tusculanes, IV, 37).

...

Κάθε λέξη και έννοια που αναφέρθηκε είναι αλιευμένη από βιβλία, ταινίες, τέχνη και άρθρα που διαβάσαμε, μας ωφέλησαν και γι' αυτό και τα δημοσιεύσαμε στον ιστότοπό μας, που θα βρείτε στα σχόλια αυτού του φωνητικού.